

Természet Világa

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ
TÁRSULAT FOLYÓIRATA

Megindította 1869-ben

SZILY KÁLMÁN

KIRÁLYI MAGYAR

TERMÉSZETTUDOMÁNYI

TÁRSULAT

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY
147. ÉVFOLYAMA

2016/II. különszám

Simonyi Károly-émlékszáma

Magyar Örökség-díjas
és Millenniumi-díjas folyóirat

Különszámunkat az MTA Wigner
Fizikai Kutatóközpont és a Szellemi
Tulajdon Nemzeti Hivatala támogatta

Szellemi Tulajdon
Nemzeti Hivatala

Főszerkesztő:
STAAR GYULA

Szerkesztőség:
1088 Budapest, Bródy Sándor u. 16.
Telefon: 327-8950, fax: 327-8969
Levél cím: 1444 Budapest 8., Pf. 256
E-mail cím: termvil@titnet.hu
Internet címünk: www.termesztetvilaga.hu

Felelős kiadó:
PIRÓTH ESZTER
a TIT Szövetségi Iroda igazgatója

Kiadja
a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
1088 Budapest, Bródy Sándor utca 16.
Telefon: 327-8900

Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben

Nyomtatás:
Pauker Nyomda

Felelős vezető:
Vértes Gábor
ügyvezető igazgató

INDEX 25 807
HU ISSN 0040-3717

Korábbi számok megrendelhetők:
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat 1088 Budapest,
Bródy Sándor utca 16. Telefon: 06-1-3278-950,
fax: 3278-969, e-mail: titlap@tielec.hu

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Postacím: 1900 Budapest
Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján,
a hírlapot kézbesítőknél, www.posta.hu WEBSHOP-ban
(<https://eshop.posta.hu/storefront/>),
e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen,
telefonon 06-1-767-8262 számon,
levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.
Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél:
www.posta.hu WEBSHOP-ban
(<https://eshop.posta.hu/storefront/>),
1900 Budapest, 06-1-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu

TARTALOM

Staar Gyula: Évtizedek Simonyi Károllyal – 15 év nélküle 2

I. Válogatás Simonyi Károly folyóiratunkban megjelent írásából

Ti jobban féltek... A kopernikuszi fordulat 3
... én mégis egy könyvet írtam (GALILEI, KEPLER) 8
Az én módszerem jobb, mint a szokásos (DESCARTES, PASCAL) 12
...az egék és tengerek minden jelensége (HUYGENS, NEWTON) 17
Merj tudni! A Nagy Francia Enciklopédia 22
Emlékezés és töprengés 27

II. Beszélgetések (Staar Gyula interjúi)

Az életet nem lehet túlélni, az életet élni kell! Simonyi Károly keresztje 32
Aranyérem Simonyi Károlynak 37
A magyarországi fizika kultúrtörténete. Simonyi Károly ajándéka 38
Szándékprogramozás zserbóval. 40
Beszélgetés Charles Simonyival, Akadémiánk külső tagjával 40
Egyidős édesapja gyorsítójával. 47
Beszélgetés Simonyi Tamás közlekedésszervező mérnökkel 47
Válogatás Simonyi Tamás fényképeiből 53

III. Emlékezések

Keszthelyi Lajos: Simonyi Károlyra emlékezem 54
Kostka Pál: A hazai fizikátörténet jeles emléke 57
Radnai Gyula: Egy műegyetemi professzor előadásai a Múzeum körúton 60
Tél Tamás: Simonyi Károly előadása. Egy hallgató emlékei 62
Vekerdi László: Merj tudni! 63
Pap László: A mítosz folytatódik 67
Charles Simonyi: Nagyságrendi becslés. Emlékek Édesapámról 69

IV. Emléke tovább él

Alpár Tibor –Faragó Sándor: A soproni Simonyi 71
Lévai Péter: Simonyi öröksége Csillebércen 74
Déri Tibor: Névadás és hagyományápolás 78
Galavicsné Lázár Magdolna: Névadónk, példaképünk a tudós professzor,
Simonyi Károly 80
Gózon Ákos: Három vita. Rádiós emlékek Simonyi Károlyról 81

V. Simonyi Károly munkássága előtt tisztelegve

Siklér Ferenc: Gyorsítók és részecskék 82
Barna Dániel: Magyar részvétel a jövő részecskegyorsítójának fejlesztésében 86
Szőkefalvi-Nagy Zoltán: „Simonyi”-gyorsítóval a kulturális örökség
tudományban 90
Szegő Károly: A Naprendszer kutatása az RMKI/RMI-ben 93
Zoletnik Sándor: Simonyi Károly és a magfűzés energiatermelés álma 97
Emlékszáma szerzői 100

Címképünk: Simonyi Károly (*Szigeti Tamás felvétele*)

Borítólaponk második és harmadik oldalán: Képek Simonyi Károly életéből

Borítólaponk negyedik oldalán: Válogatás Simonyi Károly könyveiből
(és azok sok-sok kiadásából)

Főszerkesztő:
STAAR GYULA

Szerkesztők:
KAPITÁNY KATALIN, NÉMETH GÉZA

A szerkesztésben közreműködtek:
BOTH ELŐD, DÜRR JÁNOS, TERTS ISTVÁN

Tervezőszerkesztő:
HORVÁTH IMRE

Titkárságvezető:
HORVÁTH KRISZTINA